

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Ewa Głowacka Andler

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Waszak

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki M. W. kwotę 91.500 (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy pięćset) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

II. Ustala odpowiedzialność pozwanego za ewentualne przyszłe szkody powódki wynikłe z wypadku komunikacyjnego z dnia 21 lipca 2012 r.,

III. W pozostałej części powództwo oddala.

IV. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.096 (trzy tysiące dziewięćdziesiąt sześć) zł tytułem zwrot części kosztów zastępstwa adwokackiego.

V. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 5.165,30 (pięć tysięcy sto sześćdziesiąt pięć i 30/100) zł tytułem części nieopłaconych kosztów sądowych.

VI. Nie obciąża powódki kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 2 czerwca 2014 r. małoletnia powódka M. W. reprezentowana przez matkę L. W. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki: zadośćuczynienia w kwocie 200.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13 marca 2014 r. do dnia zapłaty, renty wyrównawczej z tytułu inwalidztwa i zwiększonych potrzeb w kwocie 1.000 zł miesięcznie za okres od 13 marca 2014 r., ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 2-8).

W uzasadnieniu pozwu małoletnia powódka podała, że w dniu 21 lipca 2012 r. uczestniczyła jako pasażer w wypadku drogowym, w którym doznała obrażeń ciała w postaci obrzęku mózgu i mózdzku, złamania kręgosłupa i kości lewego uda, zranień głowy, lewego barku oraz konieczności usunięcia śledziony, które wymagały długotrwałego leczenia. Sprawca wypadku został skazany, a samochód miał ubezpieczony od OC przez pozwanego. Powódka podała, że pozwany wypłacił jej kwotę: 21.000 zł zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 września 2014 r. (k. 58-63) pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany przyznał swoją odpowiedzialność za skutki przedmiotowego wypadku i potwierdził wypłaconą powódce kwotę 21.000 zł zadośćuczynienia. Pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powódki w 30 % poprzez jazdę z nietrzeźwym kierowcą i brak zapięcia pasów bezpieczeństwa. Pozwany ocenił, że wypłacone zadośćuczynienie jest adekwatne do zakresu krzywdy powódki. Pozwany zarzucił, iż powódka nie wykazała zasadności i wyliczenia renty oraz nie podała, czy uzyskiwała rentę z ZUS-u. W zakresie odsetek pozwany ocenił je za zasadne od dnia wyroku. Ponadto pozwany zakwestionował istnienie interesu prawnego w ustaleniu odpowiedzialności na przyszość.

Pismem z dnia 29 grudnia 2014 r. (k. 87-88) powódka wniosła o zawiadomienie o toczącym się procesie sprawy szkody A. P..

Zarządzeniem z dnia 6 lutego 2015 r. (k. 94) przewodniczący zawiadomił o toczącym się postępowaniu A. P. doręczając mu odpisy pism procesowych. Mimo doręczenia pism procesowych w dniu 3 kwietnia 2015 r. (k. 104) A. P. nie wstąpił do sprawy.

W toku sprawy powódka uzyskiwała pełnoletniość.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lipca 2012 r. na odcinku G.-S. drogi krajowej nr (...) A. P. kierował samochodem marki R. (...) nr rej. (...). Jadąc z nadmierną prędkością i będąc w stanie nietrzeźwości zjechał na prawe pobocze, uderzył w barierę ochronną, a następnie w drzewo, po czym wjechał do rowu, w wyniku czego pasażerka powódka M. W. doznała licznych obrażeń ciała. A. P. został prawomocnie uznany za winnego przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 k.k. oraz zasądzono od A. P. na rzecz powódki kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia.

(dowód: odpisy wyroków z uzasadnieniem – k. 30, 31, koperta k. 96)

Powódka w chwili zdarzenia miała 15 lat, ukończyła I klasę gimnazjum, była na zabawie, po której wracała samochodem z sąsiadem A. P., wiedząc, że spożywał on wcześniej alkohol w postaci piwa. Powódka nie była przypięta pasami bezpieczeństwa. Po zdarzeniu straciła przytomność i obudziła się w szpitalu, przez tydzień utrzymywano ją w śpiączce farmakologicznej. Powódka 4 tygodnie przebywała w szpitalu w P. i 3 tygodnie w szpitalu w O.. Złożono jej gips, usunięto śledzionę i podawano jej zastrzyki na odporność. Powódka miała odleżyny i wykonano jej przeszczepy skóry okolicy kości krzyżowej. Ma bliznę na pośladkach, która wygoiła się, ale ślad pozostał. Powódka miała rehabilitację po usunięciu gipsu, poruszała się na kulach przez pół roku. Przed wypadkiem miała średnią ocen 2,0, a po wypadku miała indywidualne nauczanie w domu. Następnie miała średnią 3.0 w II klasie szkoły zawodowej w zawodzie kucharz. Aktualnie nie stosuje leków, tylko sporadycznie zażywa leki przeciwbólowe na ból głowy. Powódka ma zawroty głowy, częściej denerwuje się niż przed zdarzeniem, ma kłopoty z pamięcią, noga boli ją i cierpi na zmianę pogody, kuleje na jedną nogę, wykrzywia buty. Z powodu usuniętej śledziony nie stosuje żadnych leków. Nie może jeść pieczonego mięsa i pić gazowanych napojów. Łatwo zaraża się infekcjami. Nie korzystała z pomocy psychologa, ani psychiatry.

(dowód: zeznania powódki – nagranie 00:06:18-00:26:30 płyta k. 81 i 00:02:38-00:27:13 płyta k. 167, zeznania L. W. – nagranie 00:26:37-00:39:02 płyta k. 81)

Powódka była hospitalizowana w Klinice (...) w P. w okresie od 22 lipca 2012 r. do 30 lipca 2012 r. z rozpoznaniem ostra niewydolność oddechowa, inne urazy obejmujące liczne okolice ciała: obrzęk mózgu i mózdzku, ognisko krwotoczne w pniu mózgu i robaku mózdzku, kompresyjne złamanie trzonu kręgu Th5 z przemieszczeniem, stłuczenie śledziony – stan po splenektomii, złamanie wyrostka kolczystego L3, złamanie przynasady dalszej lewej kości udowej (opatrunek gipsowy). Wykonano dwukrotnie badanie KT głowy oraz badanie KT i MR kręgosłupa piersiowego, RTG lewej nogi, dwukrotnie badania USG. Przeprowadzono liczne konsultacje specjalistów. Następnie w okresie od 30 lipca 2012 r. do 10 sierpnia 2012 r. była hospitalizowana w Klinice (...) w P., gdzie dodatkowo rozpoznano wielomiejscowe stłuczeniem

mózgu i odległą okolicę pośladkowo-krzyżowej. Wykonano badanie RTG lewej nogi i przeprowadzono konsultację neurochirurgiczną. Kolejna hospitalizacja miała miejsce w okresie od 24 września 2012 r. do 5 listopada 2012 r. oraz od 4 grudnia 2012 r. do 15 stycznia 2013 r. w szpitalu w O. na Oddziale (...)

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 17-26)

Powódka doznała następującego trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości:

- 5 % za uraz czaszkowo-mózgowy jako najmniejsze skutki doznanych ciężkich obrażeń wewnątrzczaszkowych w postaci stłuczenia pnia mózgu i robaka mózdzku z następowym obrzękiem mózgu i mózdzku skutkujących późniejszymi bólami głowy bez ubytkowych neurologicznych następstw uszkodzenia mózgu poza dolegliwościami bólowymi – pkt 10a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. z 2002 r., nr 234, poz. 1974 ze zm., zwany dalej załącznikiem),
- 15 % za utratę śledziony bez większych zmian w obrazie krwi - pkt 71a załącznika,
- 10 % za złamanie przynasady dalszej kości udowej lewej skutkującemu odchyleniami od prawidłowego stanu, co miało bezpośredni wpływ na najbliższy staw kolanowy i ograniczenia jego funkcji w postaci 10 % ograniczenia ruchów - pkt 147,
- 5 % za przetrwały zespół bólowy wyrażający się bolesnością palpacyjną wyrostków kolczystych, bolesnością w trakcie ruchów kręgosłupa, utrwalonymi zmianami morfologicznymi w obrazach radiologicznych kręgosłupa piersiowego. Przebyte złamanie będzie skutkowało w przyszłości przyspieszonym tworzeniem zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, którym mogą towarzyszyć różne objawy - pkt 94b załącznika,
- 3 % za uszkodzenia wyrostków kręgosłupa - pkt 91 załącznika.

Łączny uszczerbek wynosi 38 %.

W wyniku doznanych obrażeń powódka przez tydzień była nieprzytomna, a przez wiele miesięcy hospitalizowana, a następnie rehabilitowana. W tym czasie nie mogła realizować obowiązku szkolnego, była objęta nauczaniem indywidualnym. Zdarzenia te przypadły na ważny okres rozwojowy. Po wypadku odczuwała lęk przed jazdą samochodem, czego już nie odczuwa. Na skutek doznanych złamań wymagała dłuższego leżenia, co doprowadziło do rozległej odleżyny w okolicy krzyżowej wymagającej trzykrotnego leczenia operacyjnego, aktualnie istnieją wyraźne, szpecące blizny w okolicy krzyżowej, zaburzona jest oś lewej kończyny dolnej – kolano szpotawe, utrzymuje się niewielka niestabilność stawu kolanowego i rehabilitacji stopień cierpień fizycznych i psychofizycznych był znaczny. Wraz z powrotem do zdrowia stopniowo się zmniejszał i obecnie ma niewielkie natężenie.

Rokowanie na przyszłość jest korzystne. Wskutek przebytego urazu czaszkowo-mózgowego powódka odczuwa obecnie okresowe bóle głowy (kłujący ból w okolicy czołowej dwa razy w miesiącu). Biegli nie stwierdzili objawów uszkodzenia układu nerwowego. Należy się spodziewać, że w stawie kolanowym lewym wystąpią wcześniej niż można byłoby się ich spodziewać zmiany zwyrodnieniowe pourazowe, będące skutkiem przebytego złamania końca dalszego kości udowej. Przebyte złamanie trzonu Th5 i wyrostka kolczystego trzonu L3 mogą powodować okresowo nasilające się dolegliwości bólowe o mieszanym charakterze. Można przypuszczać, że powódka będzie w przyszłości wymagała okresowego leczenia zaostrzeń dolegliwości będących następstwem powyższych urazów.

(dowód: opinia (...) w P. – k. 114-123, uzupełniająca opinia – k. 137-139)

Powódka w dniu (...) urodziła córkę H. K.. Jest w nieformalnym związku z M. K.. Powódka uczy się w 3 klasie zasadniczej szkoły zawodowej w O., z powodu nieobecności związanej z opieką nad dzieckiem będzie powtarzać klasę. Powódka z różnych tytułów uzyskuje 2.000 zł (w tym zasiłek macierzyński 1.000 zł) oraz dodatkowo 500 zł świadczenia wychowawczego na dziecko. Partner zarabia 600 zł tygodniowo jako malarz – tapeciarz.

(dowód: zeznania powódki – nagranie 00:06:18-00:26:30 płyta k. 81 i 00:02:38-00:27:13 płyta k. 167, ksero aktu urodzenia – k. 157, zaświadczenie - k. 158)

Sprawca szkody miał samochód ubezpieczony od OC przez pozwanego. Powódka wystąpiła do pozwanego o zadośćuczynienie w kwocie 200.000 zł. Pozwany decyzją z dnia 5 marca 2014 r. przyznał powódce kwotę 21.000 zł.

(dowód: decyzja – k. 27-29, okoliczności bezsporne)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na zasadniczo niespornych okolicznościach ustalonych na podstawie wskazanych wyżej dowodów w postaci zeznań powódki, opinii biegłych oraz dokumentów.

Sąd uznał za wiarygodną opinię (...) w P.. Opinia jest fachowa i rzetelna oraz odpowiada standardom zawodowym i regułom ich sporządzenia. Wykonało ją wspólnie czterech biegłych następujących specjalności: chorób wewnętrznych, ortopedii i chorób nerwowych. Biegli dokonali analizy dokumentacji medycznej oraz wykonali badanie powódki. Biegli przekonująco uzasadnili ostateczne wnioski zawarte w opinii w zakresie aktualnego stanu zdrowia i możliwości jego zmiany na przyszłość. Opinia ustala procent trwałego uszczerbku na zdrowiu. Należy podkreślić, że biegli przekonująco pisemnie odpowiedzieli na pytania i zastrzeżenia pozwanego, który po uzupełniającej opinii już nie wnosił zastrzeżeń.

Sąd oddalił wniosek powódki o uzupełniającą opinię biegłego internisty w zakresie wpływu utraty śledziony na stan zdrowia powódki w kontekście urodzenia dziecka oraz określenia uszczerbku na zdrowiu. Sąd oddalił przedmiotowy wniosek, gdyż po doręczeniu opinii (...), wydaną m.in. przez biegłego chorób wewnętrznych, która wzięła pod uwagę utratę śledziony, ale i przyznała z tego tytułu 15 % trwałego uszczerbku, powódka go nie kwestionowała, a dopiero po uzupełniającej opinii wniosła o kolejną uzupełniającą opinię. Dodatkowo powódka zeznała, że poza dietą lekkostrawną (bez pieczonego mięsa i bez gazowanych napojów) nie odczuwa osłabionej odporności związanej z utratą śledziony, a jej stan zdrowia nie pogorszył się po urodzeniu dziecka.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejsze sprawie powódka domagała się zasądzenia od pozwanego zadośćuczynienie pieniężnego za krzywdę doznaną przez powódkę, renty oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego za mogące się ujawnić w przyszłości skutki wypadku.

Podstawę odpowiedzialności cywilnej pozwanego za skutki wypadku jakiemu uległa powódka stanowią przepisy art. 34 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., nr 124, poz. 1152 ze zm.) i art. 36 cytowanej ustawy, który określa odpowiedzialność ubezpieczyciela w granicach odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego.

Przepisy art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. statuują odpowiedzialność posiadacza pojazdu mechanicznego wobec poszkodowanego ruchem tego pojazdu pasażera przewożonego z grzeczności na zasadzie winy przy uwzględnieniu przyczynowości, o której mowa w art. 361 k.c. Wina sprawcy szkody jest przesądzona prawomocnym wyrokiem Sądu w sprawie karnej, którym Sąd jest związany na podstawie art. 11 k.p.c. Związek przyczynowy między wypadkiem, jakiemu uległa powódka, a doznanymi przez nią obrażeniami jest oczywisty i wynika z ustaleń poczynionych w postępowaniu karnym, których pozwany nie kwestionował.

Pozwany podniósł zasadny zarzut przyczynienia się poszkodowanej, ale Sąd ocenił, że jego stopień jest niższy niż wskazał pozwany i wynosi 25 %. Powódka bowiem naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, gdyż wiedząc, że kierowca (sprawca szkody) spożywał alkohol zdecydowała się wsiąść do samochodu przez niego kierowanego. Ponadto powódka będąc pasażerem nie zapięła pasów bezpieczeństwa. Co prawda kierowanie pod wpływem alkoholu i konieczność upewnienia się, czy pasażerowie samochodu zapięli pasy bezpieczeństwa obciąża głównie kierowcę, to jednak naruszając powyższe zasady powódka także przyczyniła się do powstania i zwiększenia powstałej na niej szkody. Sąd nie ocenił jednak przyczynienia w wysokości wskazanej przez pozwanego (30 %), gdy powódka nie była

jeszcze pełnoletnia, a więc nie miała pełnej zdolności do czynności prawnych, w związku z czym nie można od niej wymagać przewidywania konsekwencji swojego zachowania w takim stopniu jak od osoby dorosłej. Reasumując Sąd ustalił, że powódka przyczyniła się wyrządzenia szkody w 25 %.

W wyniku wypadku powódka doznała wielu obrażeń, które należało kwalifikować jako uszkodzenie ciała. W takim przypadku na podstawie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. należy się jej stosowne zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Krzywda, jako niematerialna szkoda na osobie jest ze swej natury trudna do oszacowania w wartościach wymiernych ekonomicznie. Na podstawie bogatego orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego przez lata wypracowano kryteria, w świetle których ustala się okoliczności determinujące rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wymiar zadośćuczynienia pieniężnego.

W myśl art. 361 § 2 k.c. naprawieniu w całości podlega wszelka wyrządzona szkoda, w tym szkoda niemajątkowa na osobie. Kryteria istotne przy ustalaniu odpowiedniej sumy zadośćuczynienia to m. in.: rodzaj naruszonego dobra, zakres i rodzaj rozstroju zdrowia, czas trwania cierpień, wiek pokrzywdzonego, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, rokowania na przyszłość, konsekwencje uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego w życiu osobistym i społecznym oraz stopień winy sprawcy.

Zadośćuczynienie należne osobie poszkodowanej deliktem ma na celu złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i moralnych. Wysokość zadośćuczynienia musi zatem pozostawać w zależności do intensywności tych cierpień, czasu ich trwania oraz ujemnych skutków zdrowotnych, jakie osoba poszkodowana będzie zmuszona znosić w przyszłości (zob. wyrok SN z 29.09.2004 r. II CK 531/03, opubl. Lex nr 137577). Stopień uszczerbku na zdrowiu nie może być pojmowany jako jedyna przesłanka ustalenia wysokości zadośćuczynienia kalectwa spowodowanego wypadkiem. Nie można bowiem pomijać czasokresu leczenia się poszkodowanego i odczuwania dolegliwości fizycznych, uczucia krzywdy spowodowanej ułomnością, a w konsekwencji utratą przyjemności i radości z życia.

Z uwagi na ocenny charakter ustalania konkretnej kwoty zadośćuczynienia jej określenie jest ze swej istoty objęte sferą swobodnej oceny sędziowskiej, co oczywiście nie może oznaczać dowolności (postanowienie SN z 27.07.2005 r. opubl. Lex nr 152495). Stąd też określając kwotę należnego zadośćuczynienia pieniężnego Sąd musi kierować się wskazanymi wyżej kryteriami, mając na uwadze całokształt okoliczności każdego rozpatrywanego przypadku.

Uwzględniając powyższe rozważania ogólnej natury i przekładając je na okoliczności rozpoznawanej sprawy Sąd stanął na następującym stanowisku, co do wymiaru zadośćuczynienia należnego poszkodowanej:

Powódka - mając w chwili zdarzenia 15 lat - była młodą zdrową kobietą w pełni sił życiowych. Uczęszczała do gimnazjum. Wypadek jakiemu uległa w dniu 21 lipca 2012 r. przerwał ten stan. Powódka doznała licznych obrażeń ciała w postaci złamań kości lewej nogi, kręgosłupa oraz urazu głowy z obrzękiem mózgu i krwiakiem pnia mózgu oraz obrażeń śledziony. Doznane obrażenia unieruchomiły poszkodowaną na znaczny okres w szpitalu, powodując konieczność operacji usunięcia śledziony, trzykrotnych przeszczepów skóry na odleżyny w okolicy krzyżowej, unieruchomienia nogi w gipsie, a następnie poruszania się o kulach. Powódka musiała stosować długotrwałą rehabilitację. Natężenie bólu było wysokie, gdyż przez tydzień powódkę utrzymywano w śpiączce farmakologicznej, a następnie stosowała środki przeciwbólowe, a dziś środki przeciwbólowe stosuje 2 razy w miesiącu z powodu bólu głowy. Powódka nie mogła uczęszczać do szkoły, miała indywidualne nauczanie. Zdarzenia te przypadły na okres rozwojowy młodej dziewczyny. Odczuwała lęki przed jazdą samochodem, które ustąpiły. Aktualnie powódka ma szpecące blizny okolicy krzyżowej, utyka na lewą nogę, sporadycznie odczuwa bóle głowy. Powódka na skutek usunięcia śledziony ma obniżoną odporność i stosuje dietę lekkostrawną (bez pieczonego mięsa i gazowanych napojów). Natomiast urodzenie dziecka nie wpłynęło na pogorszenie się jej stanu zdrowia w związku z brakiem śledziony. Powódka nie korzystała z pomocy psychologicznej. Obecnie powódka nie wymaga pomocy innych osób. Powódka mimo szpecącej blizny w okolicy pośladków założyła rodzinę i urodziła córkę. Ponadto mimo wypadku jej wyniki w nauce nie pogorszyły się, a przerwa w nauce wynika z opieki nad córką, a nie ze skutków wypadku. Co prawda obecnie skutki wypadku nie są znaczne, ale Sąd uwzględnił również okoliczności przyszłych skutków, gdyż na

skutek urazu lewej nogi wystąpią u powódki zmiany zwyrodnieniowe pourazowe w stawie kolanowym. Ponadto uraz kręgosłupa prawdopodobnie będzie powodować nasilające się dolegliwości bólowe o mieszanym charakterze, które będą wymagały leczenia zaostreń dolegliwości.

Wyliczając wysokość zadośćuczynienia Sąd uwzględnił, że powódce zasądzono od sprawcy szkody zadośćuczynienie i odszkodowanie w kwocie 10.000 zł wyrokiem w sprawie karnej. Sąd uznał, że adekwatną kwotą zadośćuczynienia pieniężnego jest suma 150.000 zł, która po uwzględnieniu przyczynienia wynoszącego 25 % wyniosła kwotę 112.500 zł (150.000 zł – 37.500 zł). Następnie Sąd uwzględnił wypłaconą przez pozwanego kwotę 21.000 zł. W konsekwencji Sąd zasądził kwotę 91.500 zł (112.500 zł – 21.000 zł) tytułem zadośćuczynienia oddalając powództwo w zakresie dalszej kwoty 108.500 zł zadośćuczynienia.

Na marginesie wskazać należy, iż procentowo określony długotrwały uszczerbek na zdrowiu, który (...)w P. ustalił łącznie na poziomie 38 %, służy tylko jako pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego zadośćuczynienia. Należne poszkodowanemu zadośćuczynienie nie może być, bowiem mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentu uszczerbku na zdrowiu, albowiem w prawie cywilnym wysokość zadośćuczynienia jest zindywidualizowana a nie ma postaci ryczałtu (por. wyrok SN z dnia 05.10.2005r. sygn. akt I PK 47/05 publ. M.P.Pr. 2006/4/208).

Orzekając o zgłoszonym roszczeniu odsetkowym Sąd miał na uwadze, że zgodnie z generalną zasadą wyrażoną w art. 455 k.c., świadczenie winno być spełnione po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zasadniczo od tej chwili poszkodowanemu należą się odsetki zwłoki (art. 476, 481 k.c.). W wyroku SN z 18 września 1970 r. (OSNCP 1971, poz. 103) wskazano, że z charakteru świadczenia w postaci zadośćuczynienia, którego wysokość jest uzależniona od oceny rozmiaru krzywdy, ze swej istoty trudno wymiernej i zależnej od szeregu okoliczności związanych z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia powstaje po wezwaniu dłużnika i że od tego momentu należą się odsetki za opóźnienie. W przypadku roszczeń wobec ubezpieczyciela odsetki należą się po upływie 30 dni od wezwania do zapłaty (art. 14 cytowanej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych ...). Powódka dochodziła odsetek od dnia 13 marca 2014 r., a pozwany uznał odsetki za zasadne od dnia wyroku. Sąd uwzględnił żądanie powódki dotyczące odsetek w całości, gdyż powódka wystąpiła z żądaniem zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 200.000 zł, a decyzją z dnia 5 marca 2014 r. pozwana przyznała powódce kwotę 21.000 zł, czym zakończyła postępowanie likwidacyjne. W związku z tym powódce należne są odsetki od dnia 13 marca 2014 r. Sąd za okres do 31 grudnia 2015 r. zasądził odsetki w wysokości ustawowej, a od dnia 1 stycznia 2016 r. w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (art. 481 § 2 k.c. w wersji obowiązującej przed i od 1 stycznia 2016 r.).

Sąd oddalił powództwo o rentę z tytułu inwalidztwa i zwiększonych potrzeb. Zgodnie bowiem z treścią art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Wskazać należy, iż w postępowaniu cywilnym obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok SN z 17 grudnia 1996r., sygn. akt ICKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76).

Powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie sprostала ciężarowi dowodu w zakresie roszczenia o rentę. Powódka nie wykazała, że ustalono wobec niej jakiegokolwiek stopień niepełnosprawności. Natomiast uraz nogi przejawia się tylko utykaniem i znikomym ograniczeniem ruchomości kolana, co samo w sobie nie powoduje niezdolności do pracy zarobkowej. Także sporadyczne dolegliwości bólowe kręgosłupa i głowy nie wpływają na jej możliwości zarobkowe. Natomiast w zakresie zwiększonych potrzeb powódka nie wykazała stosowania jakiejkolwiek diety, która przekładałaby się na zwiększone koszty żywności powódki. Co prawda powódka stosuje dietę lekkostrawną (bez pieczonego mięsa i gazowanych napojów, to jednak eliminacja tych potraw nie zwiększa kosztów utrzymania pozwanej. Ponadto pozwana nie wykazała stosowania jakichkolwiek lekarstw poza sporadycznie stosowanymi lekami przeciwbólowymi, których kosztów nie wskazała. W konsekwencji Sąd oddalił w całości roszczenie powódki o zasądzenie renty w kwocie 1.000 zł miesięcznie.

W sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia zasądzenie określonego świadczenia nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia również w aktualnym stanie prawnym. Co prawda na podstawie § 3 art. 442¹ k.c. tzw. „nowa” szkoda nie może przedawnić się wcześniej niż z upływem 3 lat, od kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, co oznacza, że nie został w żaden sposób ograniczony czas, w jakim może ujawnić się szkoda na osobie, za którą odpowiedzialność ponosi sprawca danego zdarzenia. Tym niemniej kolejny proces odszkodowawczy może więc toczyć się nawet po długim czasie od wystąpienia zdarzenia wyrządzającego szkodę, co wiąże się z trudnościami dowodowymi wraz z upływem czasu, a przesądzenie w sentencji wyroku zasądzającego świadczenie odszkodowawcze o odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości zwalnia poszkodowanego z obowiązku udowodnienia istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności podmiotu, na którym taka odpowiedzialność już ciąży (por. uchwałę SN z dnia 24 lutego 2009 r., III CZP 2/09, opublikowaną w OSNC z 2009 r., nr 12, poz. 168). W związku z tym powód ma interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności za tzw. przyszłą szkodę.

Sąd uznał, że z uwagi na urazy powódki, jakie doznała w wyniku zdarzenia z dnia 21 lipca 2012 r. konieczne jest ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość, albowiem biegli (...) kategorycznie wskazali, iż na skutek obrażeń lewej nogi wystąpią u powódki zmiany zwyrodnieniowe pourazowe w stawie kolanowym. Ponadto uraz kręgosłupa prawdopodobnie będzie powodować nasilające się dolegliwości bólowe o mieszanym charakterze, które będą wymagały leczenia zaostrzeń dolegliwości.

Sąd, mając na uwadze wynik sprawy, w którym częściowo uwzględniono powództwo orzekł o kosztach na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności stron za wynik postępowania. Pozwany przegrał sprawę w 43 % i w takim zakresie powinien ponieść koszty procesu.

Koszty zastępstwa procesowego powódki wyniosły 7.217 zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 7.200 zł obliczone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) oraz opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Pozwany przegrał sprawę w 43 %, więc Sąd zasądził od niego na rzecz powódki zwrot części kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 3.096 zł (43 % x 7.217 zł).

Koszty sądowe wynoszą łącznie 17.826,26 zł (opłata 10.600 zł + biegli 7.226,26 zł). Pozwany powinien uiścić kwotę 7.665,30 zł (43 % x 17.826,26 zł), a uiścił kwotę 2.500 zł zaliczki na opinię biegłych. W związku z tym Sąd nakazał sięgnąć od pozwanego kwotę 5.165 zł (7.665,30 zł – 2.500 zł) tytułem części kosztów sądowych.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd mając na uwadze zwolnienie powódki od kosztów sądowych w całości oraz uzyskiwanie przez nią dochodów wyłącznie na utrzymanie córki nie obciążał ją kosztami procesu od przegranej części żądania.